

Laidiens: 24.05.2012., Nr. 81

Ministru kabineta noteikumi Nr.353

Rīgā 2012.gada 22.maijā (prot. Nr.28 18.§)

Ārstniecības iestādēs radušos atkritumu apsaimniekošanas prasības

Izdoti saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 6.panta 6.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka ārstniecības iestādēs (turpmāk – iestādes) radušos atkritumu apsaimniekošanas prasības.
2. Veicot darbības ar atkritumiem, iestāde ievēro šos noteikumus un citus normatīvos aktus atkritumu apsaimniekošanas jomā, kā arī saskaņā ar normatīvajiem aktiem par higiēniskā un pretepidēmiskā režīma pamatprasībām ārstniecības iestādē izstrādātajā iestādes higiēniskā un pretepidēmiskā režīma plānā (turpmāk – plāns) noteiktās atkritumu apsaimniekošanas prasības.
3. Iestādes darbības rezultātā radušies atkritumi iedalāmi šādās grupās:
 - 3.1. bīstamie atkritumi vai atkritumi, ar kuriem rīkojas kā ar bīstamajiem atkritumiem (turpmāk – bīstamie atkritumi):
 - 3.1.1. asi priekšmeti (piemēram, adatas, šļirces, skalpeļi, saplēsts medicīniskais aprīkojums no stikla);
 - 3.1.2. infekciozi atkritumi (atkritumi, kas satur vai var saturēt mikrobus, vīrusus, parazītus, sēnītes, piemēram, mikrobioloģiskie atkritumi, atkritumi, kas satur asinis vai citus ķermeņa šķidrumus, atkritumi no stingra izolācijas režīma palātas, atkritumi no infekciozas personas palātas, kas rada inficēšanās risku darbiniekiem vai citām personām);
 - 3.1.3. anatomiski atkritumi (piemēram, cilvēka ķermeņa daļas, orgāni vai šķidrumi, atkritumi, kas rodas dzemdību vai aborta laikā, – placenta, nabas saite, auglis);
 - 3.1.4. citotoksisku un citostatisku medikamentu atkritumi;
 - 3.1.5. nekvalitatīvas vai nederīgas zāles, kuras netiek atdotas atpakaļ piegādātājiem;
 - 3.1.6. bīstamas ķīmiskās vielas saturoši atkritumi (piemēram, laboratorijas reaģenti, fotorūpniecības procesa atkritumi, nederīgi vai nevajadzīgi dezinfekcijas līdzekļi, atkritumi, kas satur smagos metālus, – salauzti termometri, asinsspiediena mērīšanas aparāti);
 - 3.2. radioaktīvi atkritumi, kas rodas radiodiagnostisko un radioterapeitisko procedūru rezultātā (tajā skaitā neizlietoti radiofarmaceitiskie preparāti, radioaktīvi piesārņoti instrumenti (piemēram, šļirces, adatas), tādu pacientu bioloģiskie izdalījumi, kuriem veiktas radiodiagnostiskās un radioterapeitiskās procedūras, radioaktīvi

piesārņoti priekšmeti un materiāli (piemēram, tamponi, pārsienamie materiāli), citi priekšmeti un materiāli, kas nonākuši tiešā saskarē ar pacientiem);

3.3. sadzīves atkritumi;

3.4. videi kaitīgo preču atkritumi atbilstoši normatīvajiem aktiem par dabas resursu nodokli (piemēram, bateriju un akumulatoru atkritumi, elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi).

4. Ar radioaktīvajiem atkritumiem rīkojas atbilstoši prasībām, kas normatīvajos aktos noteiktas darbībām ar radioaktīvajiem atkritumiem un ar tiem saistītajiem materiāliem, kā arī atbilstoši normatīvajiem aktiem par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām.

5. Ja iestādē, veicot darbības ar atkritumiem, tiek sajaukti sadzīves un bīstamie atkritumi, visi sajauktie atkritumi ir uzskatāmi par bīstamajiem atkritumiem. Sajauktus atkritumus atdalīt aizliegts.

6. Iestāde veic tajā radušos vai apsaimniekoto atkritumu uzskaiti atbilstoši normatīvajiem aktiem par bīstamo atkritumu uzskaites, identifikācijas, uzglabāšanas, iepakšanas, marķēšanas un pārvadājumu uzskaites kārtību.

II. Prasības iestādēs radušos bīstamo atkritumu savākšanas, uzglabāšanas un transportēšanas iepakojumam

7. Slēdzot līgumu ar bīstamo atkritumu apsaimniekotāju, iestāde vienojas par iepakojumu, ko izmanto iestādē radušos bīstamo atkritumu savākšanai, uzglabāšanai un transportēšanai, tajā skaitā par minētā iepakojuma marķēšanu, etiķetes izvietošanu uz iepakojuma un etiķetes aizpildīšanu.

8. Iestāde nodrošina, ka radušos bīstamos atkritumus vāc un šķiro speciāli bīstamo atkritumu vākšanai paredzētā atbilstoša izmēra iepakojumā (vienreiz lietojamā maisā, vienreiz vai atkārtoti izmantojamā tvertnē, kastē vai konteinerā), kurš ir ūdensnecaurlaidīgs, viegls un droši aiztaisāms un marķēts atbilstoši normatīvajiem aktiem par bīstamo atkritumu uzskaites, identifikācijas, uzglabāšanas, iepakšanas, marķēšanas un pārvadājumu uzskaites kārtību.

9. Ja bīstamo atkritumu savākšanai izmanto maisu, iestāde nodrošina, ka:

9.1. maisa tilpums atbilst atkritumu vākšanas konteineru tilpumam vai maisa turētāja izmēram;

9.2. infekciozu vai anatomisku atkritumu vākšanā izmanto speciāli šim nolūkam izgatavotus maisus;

9.3. bīstamo atkritumu vākšanai paredzēta maisa aizsīšanas vai aiztaisīšanas neizmanto metāla stieples vai metāla skavas.

10. Vācot bīstamos atkritumus, iestāde nodrošina, ka bīstamo atkritumu vākšanai paredzēto maisu aizpilda līdz divām trešdaļām no maisa tilpuma, tad cieši aizsien vai aiztaisa un nogādā šo noteikumu V nodaļā minētajā centrālajā atkritumu vākšanas telpā, šo noteikumu 35.punktā minētajā atkritumu vākšanas vietā vai atkritumu priekšapstrādes iekārtu iestādē (ja tāda ir un attiecīgos atkritumus paredzēts apstrādāt iestādē).

11. Ja bīstamo vai sadzīves atkritumu savākšanai paredzētais iepakojums ir no ārpuses notraipīts ar asinīm vai citiem bioloģiskiem šķidrumiem, iestāde nodrošina, ka attiecīgo iepakojumu pirms pārvadāšanas ievieto maisā, kuru cieši aizsien. Šajā gadījumā atkritumi kopā ar iepakojumu ir uzskatāmi par bīstamajiem atkritumiem.

12. Šo noteikumu 7.punktā minētās personas nodrošina, ka bīstamo atkritumu vākšanas maisu, tvertni, kasti vai konteineru, kas ir paredzēts bīstamo atkritumu transportēšanai, marķē atbilstoši normatīvajiem aktiem par bīstamo kravu pārvadājumiem.

13. Ja bīstamo atkritumu vākšanai iestāde izmanto vairākkārt izmantojamu tvertni, kasti vai konteineru, kurš nonāk saskarē ar bīstamajiem atkritumiem, iestāde nodrošina minētā iepakojuma dezinfekciju, lai novērstu draudus cilvēka dzīvībai un veselībai, kā arī videi.

14. Iestāde nodrošina, ka asu priekšmetu vākšanai izmanto stingru, neplīstošu, necaurduramu, ūdensnecaur laidīgu konteineru, kurš ir marķēts atbilstoši normatīvajiem aktiem par bīstamo atkritumu uzskaites, identifikācijas, uzglabāšanas, iepakojšanas, marķēšanas un pārvadājumu uzskaites kārtību. Asos priekšmetus aizliegts vākt viegli caurduramā vai saplēšamā tvertnē (piemēram, kartona kastē, maisā, stikla traukā).

15. Iestāde nodrošina, ka, vācot asos priekšmetus, to vākšanai paredzēto konteineru aizpilda līdz divām trešdaļām no konteineru tilpuma, pēc tam to cieši aizver un nodrošina tā nogādāšanu centrālajā atkritumu vākšanas telpā vai uz atkritumu priekšapstrādes iekārtu, ja iestādē tiek veikta atkritumu priekšapstrāde. Ja aso priekšmetu vākšanai paredzētais konteiners ir caurdurts, to ievieto citā konteinerā, kurš ir marķēts atbilstoši šo noteikumu 8.punktā minētajām prasībām. Speciāli aso priekšmetu vākšanai ražoto konteineru aizpilda atbilstoši ražotāja instrukcijai.

16. Iestāde nodrošina, ka lietotos vienreizlietojamus asos priekšmetus vāc nekavējoties pēc to izlietošanas konteinerā, kas marķēts atbilstoši normatīvajiem aktiem par bīstamo atkritumu uzskaites, identifikācijas, uzglabāšanas, iepakojšanas, marķēšanas un pārvadājumu uzskaites kārtību. Konteineru izlietoto vienreizlietojamo aso priekšmetu savākšanai novieto iespējami tuvu procedūras veikšanas vietai, neradot apdraudējumu pacientam.

17. Iestāde nodrošina, ka infekciozos atkritumus, kuri nav asi priekšmeti vai asu priekšmetu atkritumi, ievieto izturīgā, ūdensnecaur laidīgā atšķirīgas krāsas maisā (pēc iespējas izmantojot maisu dzeltenā, sarkanā vai oranžā krāsā). Infekciozus asus priekšmetus vai šķidrus infekciozus atkritumus ievieto ūdensnecaur laidīgā konteinerā vai tvertnē, nodrošinot, ka atkritumi nevar izlīt vai izkrist. Infekciozo atkritumu savākšanai paredzēto maisu vai konteineru marķē atbilstoši normatīvajiem aktiem par bīstamo atkritumu uzskaites, identifikācijas, uzglabāšanas, iepakojšanas, marķēšanas un pārvadājumu uzskaites kārtību.

18. Iestāde nodrošina, ka anatomiskus atkritumus vāc izturīgā, ūdensnecaur laidīgā iepakojumā un nodrošina to nogādāšanu centrālajā atkritumu vākšanas telpā vai patoloģijas nodaļā ar Morgu vai telpām mirušo uzglabāšanai (ja iestādē tāda ir).

19. Iestāde nodrošina, ka bīstamas ķīmiskas vielas saturošus atkritumus vāc konteinerā vai tvertnē atbilstoši atkritumu agregātstāvoklim, lai novērstu atkritumu radīto apdraudējumu cilvēku dzīvībai un veselībai, kā arī videi. Bīstamas ķīmiskas vielas saturošu konteineru vai tvertni marķē atbilstoši normatīvajiem aktiem par bīstamo atkritumu uzskaites, identifikācijas, uzglabāšanas, iepakojšanas, marķēšanas un pārvadājumu uzskaites kārtību. Atkritumus, kas nesatur šķidrumus (piemēram, fotofilmas, fotoplates un fotopapīru), var vākt kartona kastēs, ja tas ir paredzēts šo noteikumu 7.punktā minētajā līgumā.

III. Prasības bīstamo atkritumu apsaimniekošanai

20. Apsaimniekojot asus priekšmetus vai to atkritumus, iestāde nodrošina, ka tiek ievērotas šādas prasības:

20.1. neatkarīgi no tā, vai asie priekšmeti vai to atkritumi ir inficēti, ar tiem rīkojas kā ar bīstamajiem atkritumiem;

20.2. ir aizliegts no izlietotas šļirces ar rokām noņemt vai nolauzt adatu vai locīt adatu. Izlietotas šļirces adatu no šļirces drīkst atdalīt tikai tad, ja šļirces konstrukcija pieļauj vai paredz adatas atdalīšanu, vai tad, ja iestādē ir pieejama speciāla ierīce adatas atdalīšanai. Ir aizliegts uz izlietoto šļirču adatām novietot uzgaļus, izņemot gadījumu, ja uzgaļa nenovietošana uz izlietotās šļirces adatas var radīt draudus cilvēka dzīvībai un veselībai, kā arī videi;